

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W STASZOWIE**

***Ranking zawodów deficytowych i
nadwyżkowych
w powiecie staszowskim
w roku 2007.***

Staszów – 2008 rok

I. WSTĘP

Cel opracowania:

Celem wdrożenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest w szczególności:

- ✓ Obserwacja zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy pod kątem zawodowym,
- ✓ Formułowanie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia zawodowego oraz szkolenia bezrobotnych,
- ✓ Usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- ✓ Usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o prognozach zatrudniania na lokalnym rynku
- ✓ Udostępnienie wyników monitoringu wszystkim podmiotom i partnerom na lokalnym rynku pracy.

Podstawa opracowania:

Podstawowymi źródłami informacji do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są:

- ✓ Dane zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).
- ✓ Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01.
- ✓ Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS -01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy”.
- ✓ Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01- „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”
- ✓ Kwestionariusze do badania sondażowego popytu na pracę
- ✓ Kwestionariusze do badania sondażowego podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.
- ✓

Metodologia opracowania:

Bezrobocie w głównej mierze jest zjawiskiem strukturalnym wynikającym z braku równowagi pomiędzy podażą pracy a popytem na nią i ściśle wiąże się ze zmianami zachodzącymi na rynku pracy.

Istotny wpływ na strukturę tej podaży ma wprowadzenie na początku lat 90-tych gospodarki rynkowej, z którą wiąże się otwarcie na rynki zewnętrzne, szybka modernizacja, a także dopływ nowych technologii systemu produkcyjnego. Doprowadziło to do pojawienia się trudności dostosowawczych do nowych zawodów, technologii i form pracy, jak również do wystąpienia problemów przystosowania w odpowiednim tempie posiadanych kwalifikacji, wykształcenia oraz zawodów do przyszłych potrzeb i wymogów gospodarczych.

W związku z tym szczególną uwagę należy zwrócić na kwestię planowania systemu edukacyjnego pod kątem dostosowania struktury kształcenia, szkolenia i przekwalifikowywania według zapotrzebowania gospodarki na zasoby pracy pod kątem kwalifikacji zawodowych.

Realizowanie tych zamierzeń wymaga zastosowania sprawnego systemu informacyjnego opartego na weryfikacji i analizie bieżących danych dotyczących poziomu i struktury bezrobocia oraz ofert pracy. W tym celu wykorzystana została metoda o nazwie **Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych**, która oznacza proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju zawodowym. Zebrane w tym procesie dane stanowią niezbędne informacje dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Słownik:

Zawód deficytowy - zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy oznacza zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Struktura klasyfikacji oparta jest na systemie pojęć, z których najważniejsze to zawód, specjalność, umiejętność oraz kwalifikacje zawodowe.

Zawód zdefiniowany został jako zbiór zadań wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji zdobytych w wyniku kształcenia i praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodu. Zawód może dzielić się na specjalności.

Specjalność jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze.

Umiejętność określono jako sprawdzoną możliwość wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu, natomiast przez kwalifikacje zawodowe rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Dane liczbowe wykorzystane w niniejszym raporcie opracowano na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności wprowadzonej do powszechnego stosowania z dniem 1 stycznia 2005 roku.

Struktura klasyfikacji obejmuje: 10 grup wielkich, 30 grup dużych, 116 grup średnich i 392 grupy elementarne, przy czym grupy elementarne obejmują 1707 zawodów i specjalności. W niniejszym opracowaniu szczegółowej analizie zostaną poddane grupy duże (kod 2 cyfrowy) i grupy elementarne (kod 4 cyfrowy).

II. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

1. Bezrobotni według grup zawodów w powiecie staszowskim

(T- II/P-1, T- II/P-1a)

Według stanu na 30.12.2007r. w powiecie staszowskim zarejestrowanych było 4 437 osób pozostających bez pracy (według danych GUS-u stopa bezrobocia w powiecie na koniec roku wynosiła 12,4% przy średniej województwa świętokrzyskiego 15,1% oraz kraju 11,4 %). W porównaniu z danymi wg stanu na 31.12.2006 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 800 osób. Na koniec omawianego okresu udział pracujących przed nabyciem statusu bezrobotnego w ogólnej liczbie zarejestrowanych wyniósł 73,8 %, zaś bezrobotni, którzy dotychczas nie pracowali stanowili 26,2 % ogółu zarejestrowanych.

Wśród zarejestrowanych na koniec roku 2007 bezrobotnych, większość, bo 56,3% ogółu bezrobotnych stanowiły kobiety. Poziom bezrobocia wśród kobiet w powiecie staszowskim miał w stosunku do stanu na koniec roku ubiegłego charakter zwykły o ponad 2 %.

Bezrobotni zarejestrowani w urzędzie sklasyfikowani zostali ze względu na posiadany zawód, do którego wykonywania mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem bądź odpowiednim stażem pracy w danym zawodzie (udokumentowana ciągłość pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie), w 27 dużych grupach zawodów, które zawierały 270 grup elementarnych a te z kolei 576 zawodów reprezentowanych przez bezrobotnych.

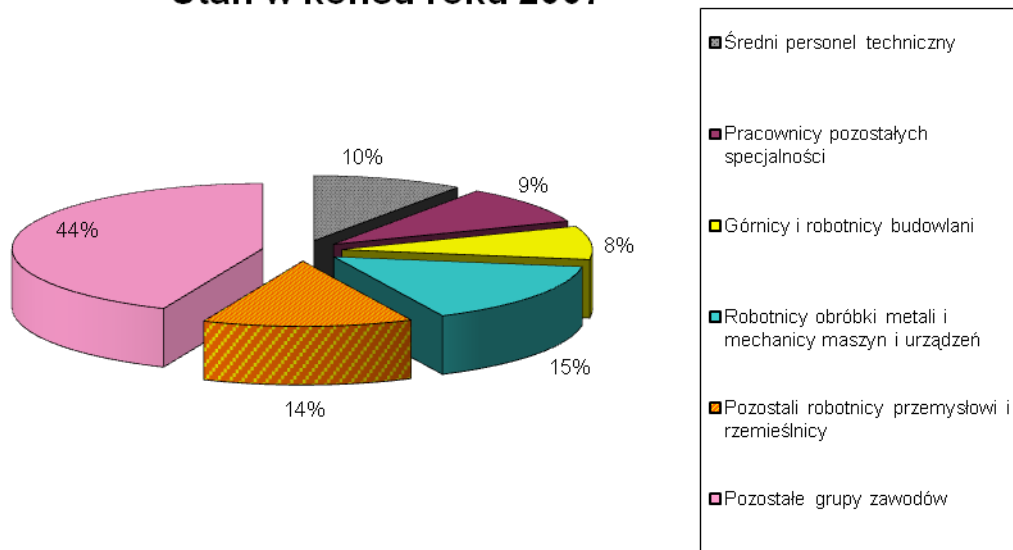
Bezrobotni bez zawodu to przede wszystkim osoby z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym oraz osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące. Są to również osoby nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Bezrobotni bez zawodu na koniec omawianego okresu w liczbie 901, stanowili 20,8 % ogólnej liczby bezrobotnych.

Na koniec roku 2007 największe bezrobocie występowało w następujących dużych grupach zawodów (wg kodu 2-cyfrowego):

1. Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (kod 72) -14,5 %
2. Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (kod 74) – 12,7 %
3. Średni personel techniczny (kod 31)- 9,1 %
4. Pracownicy pozostałych specjalności (kod 34) – 8,9 %

5. Górnicy i robotnicy budowlani (kod 71) - 7,7 %

Struktura bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w powiecie staszowskim. Stan w końcu roku 2007

Spośród bezrobotnych wg stanu na 31.12.2007 r., 3 427 osób posiadało zawód, dając 79,2% ogólnej liczby bezrobotnych. Kobiety posiadające zawód zarejestrowane były w liczbie 1 925, stanowiąc 56,2% wszystkich bezrobotnych z zawodem. Analizując zatem populację bezrobotnych ze względu na płeć, można stwierdzić fakt, że posiadaniem zawodu mógł się pochwalić większy odsetek kobiet niż mężczyzn.

Najwyższy poziom bezrobocia w analizowanym okresie wystąpił w zawodach:

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych posiadających zawód [%]
1.	522107	Sprzedawca	6,3%
2.	341902	Technik ekonomista	6,2%
3.	743304	Krawiec	4,6%
4.	311502	Technik mechanik	3,3%

5.	722204	Ślusarz	3,2%
6.	712102	Murarz	2,7%
7.	914103	Robotnik gospodarczy	2,3%
8.	512201	Ekonomista	2,2%
9.	743604	Szwaczka	2,0%
10.	512201	Kucharz	2,0%

Należy równocześnie zauważyć, że wyżej wymienione najliczniejsze grupy zawodowe w przeważającym procencie reprezentowane były przez kobiety. Sytuacja taka miała miejsce w przypadku krawca (100%), kucharza (100%) sprzedawcy (99%), czy też technika ekonomisty (89,6%).

Absolwenci - osoby młode, wchodzące na rynek pracy zarejestrowane na koniec roku 2007 w liczbie 276, stanowiły 6,4% ogółu bezrobotnych. Udział kobiet w tej populacji był o 13% wyższy niż mężczyzn. Osoby młode nie posiadające uprawnień do wykonywania zawodu stanowiły 28,3% zarejestrowanych absolwentów. Byli to głównie absolwenci kończący naukę w liceach ogólnokształcących. W tej grupie dominującą pozycję zajęły również kobiety, które stanowiły ponad 69% ogólnej liczby absolwentów bez zawodu. Spośród ogółu zarejestrowanych absolwentów 198 osób, tj. blisko 72% posiadało uprawnienia do wykonywania określonego zawodu.

Wśród absolwentów najliczniej reprezentowani byli bezrobotni z dużej grupy zawodowej wg kodu dwucyfrowego „Pozostali specjaliści” (kod 24), których udział stanowił 26,8%. Grupa ta zdominowana była przez absolwentów reprezentujących grupy elementarne – specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania (kod 2419) – 8,6% i ekonomiści (kod 2411) - 6,1% oraz „Pracownicy pozostałych specjalności” (kod 34), stanowiąc 16,2% , ogólnej liczby absolwentów posiadających zawód z dominującą grupą elementarną – agenci ds. sprzedaży (kod 3415) –8,1%.

Najliczniej reprezentowane zawody wśród bezrobotnych absolwentów:

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Udział w ogólnej liczbie absolwentów posiadających zawód [%]
1.	341501	Technik handlowiec	8,1%
2.	341902	Technik ekonomista	6,6%
3.	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	6,6%
4.	241101	Ekonomista	6,1%
5.	311502	Technik mechanik	5,6%
6.	241912	Specjalista ds. marketingu i handlu	5,6%
7.	244104	Pedagog	4,5%
8.	724102	Elektromechanik pojazdów samochodowych	3,0%
9.	244204	Politolog	2,5%

10.	241990	Pozostali specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	2,5%
-----	--------	---	------

Kolejną kategorię stanowiły osoby bezrobotne pozostające w ewidencji powyżej 12 miesięcy. Ich liczba na koniec roku 2007 osiągnęła poziom 1 473, co stanowiło 34% ogółu zarejestrowanych w urzędzie. Udział kobiet w omawianej grupie wyniósł blisko 60%. Osoby nie posiadające zawodu w liczbie 118, stanowiły 8% ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Wśród omawianej grupy bezrobotnych 1 355 osób, tj. 92% posiadało określony zawód.

Bezrobotni pozostający w rejestrach urzędu powyżej 12 miesięcy najliczniej reprezentowani byli w dużej grupie zawodowej wg kodu dwucyfrowego „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (kod 74), stanowiąc 15,4% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy. Grupa ta zdominowana była przez bezrobotnych reprezentujących grupy elementarne –krawcy, kapelusznicy i pokrewni (kod 7433) – 5,5% oraz szwaczki, hafciarki i pokrewni (kod 7436) – 3,5%.

Najliczniej reprezentowane zawody w grupie bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy:

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych pow. 12 m-cy posiadających zawód [%]
1.	522107	Sprzedawca	8,8%
2.	743304	Krawiec	5,5%
3.	341902	Technik ekonomista	4,3%
4.	914103	Robotnik gospodarczy	4,1%
5.	743604	Szwaczka	3,5%
6.	712102	Murarz	3,5%
7.	722204	Ślusarz	3,0%
8.	512201	Kucharz	2,3%
9.	321208	Technik rolnik	1,9%
10.	512302	Kelner	1,7%

2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie staszowskim (T- II/P-2, T- II/P-2a)

W roku 2007 w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowało się ogółem 5 659 osób bezrobotnych. W tym samym okresie wyłączono z ewidencji 6 568 osób.

Wśród omawianej grupy bezrobotnych zawod posiadało 4 414 osób, tj. 78% ogółu rejestrujących się. Osoby nie posiadające zawodu w liczbie 1 245 stanowiły 22% napływu do bezrobocia. Spośród osób rejestrujących się w w/w okresie wcześniej pracowało niemal 69%, pozostała część bezrobotnych nie może pochwalić się doświadczeniem zawodowym.

Najwyższy napływ osób bezrobotnych wystąpił w następujących zawodach:

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych	Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych posiadających zawód [%]
1.	341902	Technik ekonomista	290	6,6%
2.	311502	Technik mechanik	272	6,2%
3.	522107	Sprzedawca	204	4,6 %
4.	722204	Ślusarz	142	3,2%
5.	712102	Murarz	116	2,6%
6.	241102	Ekonomista	110	2,5 %
7.	743304	Krawiec	109	2,5%
8.	341501	Technik handlowiec	106	2,4%
9.	244104	Pedagog	99	2,2%
10.	241912	Specjalista ds. marketingu i handlu	90	2,0%

Kobiety, które zarejestrowały się w 2007 roku w liczbie 2 637 stanowiły 46,6% ogólnego napływu bezrobotnych. W tej grupie 2 010 kobiet posiadało zawód, tj. 76,2% omawianej grupy. W w/w okresie kobiety bez zawodu zarejestrowały się w liczbie 627 dając 23,8% ogólnego napływu kobiet do ewidencji.

Najwyższy napływ do bezrobocia wystąpił w grupie kobiet posiadających następujące zawody:

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba kobiet	Udział w ogólnej liczbie kobiet posiadających zawód [%]
1.	341902	Technik ekonomista	242	12,0%
2.	522107	Sprzedawca	194	9,7%
3.	743304	Krawiec	108	5,4%

4.	244104	Pedagog	91	4,5%
5.	341501	Technik handlowiec	91	4,5%
6.	241102	Ekonomista	88	4,4%
7.	241912	Specjalista ds. marketingu i handlu	65	3,2%
8.	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	58	2,9%
9.	514102	Fryzjer	56	2,8%
10.	512201	Kucharz	51	2,5%

Absolwenci, po zakończeniu nauki zarejestrowali się w liczbie 952, co stanowiło 16,8% ogólnego napływu do bezrobocia. W populacji nowo rejestrujących się absolwentów kobiety stanowiły 56,41%. Z bezrobotnych opuszczających szkoły, zawodu nie posiadało 279 osób - 29,3% ogółu rejestrujących się absolwentów, w tym 189 kobiet - 67,7% absolwentów bez zawodu.

Najliczniejszy napływ bezrobotnych absolwentów nastąpił w zawodach:

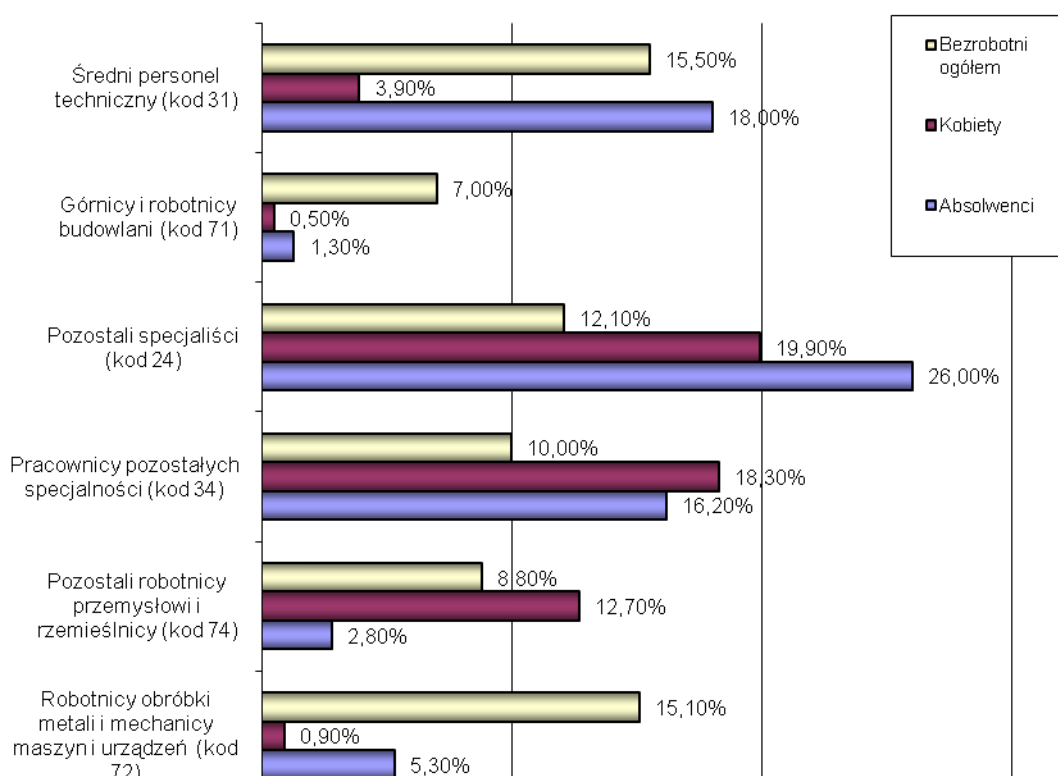
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba absolwentów	Udział w ogólnej liczbie absolwentów posiadających zawód [%]
1.	341501	Technik handlowiec	50	7,4%
2.	311502	Technik mechanik	47	7,0%
3.	244104	Pedagog	47	7,0%
4.	341902	Technik ekonomista	41	6,1%
5.	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	39	5,8 %
6.	241102	Ekonomista	31	4,6%
7.	311401	Technik elektronik	27	4,0%
8.	241912	Specjalista ds. marketingu i handlu	26	3,9%
9.	247901	Specjalista administracji publicznej	19	2,8%
10.	311503	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	16	2,4%

Analizując strukturę napływu bezrobotnych według dużych grup zawodowych, można zauważyć, że najliczniejszy napływ bezrobotnych ogółem wystąpił w grupie „Średni personel techniczny” (kod 31) -15,5%, z dominacją osób posiadających zawód z grupy elementarnej - technik mechanik (kod 3115)- 8,1%. Tę grupę zawodową w znacznym procencie reprezentowali jednocześnie bezrobotni absolwenci -18,8%.

Największy z kolei napływ bezrobotnych kobiet nastąpił w dużej grupie zawodowej „Pozostali specjaliści” (kod 24) -19,9%, z dominacją kobiet posiadających zawód z grupy elementarnej specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania (kod 2419) – 5,3%

archeolodzy, socjologzy i pokrewni (kod 2441) – 4,8% , ekonomista (kod 2411) –4,5%. Porównywalnie wysoki napływ bezrobotnych kobiet wystąpił także w dużej grupie „Pracownicy pozostałych specjalności” (kod 34) -18,3% głównie w grupie elementarnej pracownik do spraw finansowych i handlowych (kod 3419) -12,5%. Obydwie w/w duże grupy zawodowe szczególnie licznie zasilili bezrobotni absolwenci, z wyraźną przewagą w grupie archeolodzy, socjologzy i pokrewni – 8,2%.

Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodów w powiecie staszowskim w roku 2007

III. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODOWYCH)

1.Oferty pracy i ich struktura według zawodów w powiecie staszowskim (T- II/P-3, T- II/P-3a)

Istotnym elementem rankingu zawodów jest analiza napływu ofert pracy, która pozwala na określenie skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodowych. W roku 2007 zgłoszono i pozyskano łącznie 2 108 ofert pracy. Oferty te dotyczyły zarówno zatrudnienia niesubsydiowanego jak i subsydiowanego.

Najliczniej na rynku pracy poszukiwano pracowników w zawodach:

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy zgłoszona w 2006 roku	w tym:		Udział w ogólnej liczbie ofert pracy [%]
			subsydiowane	niesubsydiowane	
1.	Robotnik gospodarczy	458	335	123	21,7%
2.	Pracownik biurowy	303	297	6	14,4%
3.	Sprzedawca	207	152	55	9,8%
4.	Robotnik budowlany	129	6	123	6,1%
5.	Murarz	47	4	43	2,2%
6.	Pomoc kuchenna	40	38	2	1,9%
7.	Kucharz	38	33	5	1,8%
8.	Kierowca sam. ciężarowego	31	1	30	1,5%
9.	Mechanik maszyn i urządzeń prz.	29	2	27	1,4%
10.	Dziwiarz	27	14	13	1,3%

W omawianym okresie urząd nie dysponował żadnymi ofertami pracy dla osób bez zawodu.

Rok 2007 był czasem, kiedy najczęściej poszukiwanymi zawodami były robotnik gospodarczy, pracownik biurowy, sprzedawca. Znaczny odsetek ofert w tych zawodach pochodził od pracodawców korzystających z form subsydiowanych. Napływ ofert pracy uzależniony był również w dużym stopniu od pór roku. W okresie wiosenno – letnim obserwujemy wzrost liczby ofert pracy w branży budowlanej i handlowej. W 2007r wzrosło również zapotrzebowanie na pracowników usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych. Wiele podmiotów, takich jak Pałac Łazienkowski”, Restauracja „LORD”, Dom Weselny w Staszowie uruchomiło lub poszerzyło w ostatnim czasie usługi w zakresie organizacji przyjęć okolicznościowych. Rozbudowie uległy również oferty bazy noclegowej i turystycznej takich placówek jak: Stowarzyszenie Pustelni Złotego Lasu w Rytwianach, Zespół Pałacowy w Kurozwękach, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Szydłowskiej .

Pracodawcy poszukując pracowników stawiali kandydatom wymagania w zależności od oferowanego stanowiska. Analiza wymienionych ofert pozwalała wskazać te z oczekiwań, które są niejako uniwersalne. Do takich z pewnością należała obsługa komputera - 14,3% ofert. Wśród innych wymagań znalazły się kreatywność, prawo jazdy kat. B, dostęp do internetu, praca w zespole, samodzielność.

Wraz z rosnącymi wymaganiami pracodawców analogicznie rosły również potrzeby pracowników. Coraz częściej osoby rozpoczynające prace w określonym zakładzie były świadome swoich praw i oczekiwali ich egzekwowania. Wzrosły również wymagania płacowe, po części dyktowane sytuacją społeczną i ekonomiczną, a także zmianami gospodarczymi w niektórych branżach, m.in. w budownictwie, czy transporcie samochodowym.

Na koniec 2007r. w dyspozycji urzędu pozostawało 10 ofert pracy, głównie w zawodach kierowca kat. C, E, blacharz-lakiernik, fryzjer. Przyczynami nie zrealizowania powyższych ofert były szczególnie: brak osób o pożądanym kwalifikacjach, termin zgłoszenia oferty (koniec roku) oraz brak pełnej dyspozycyjności kandydatów.

Rynek pracy od czasu wejścia Polski do Unii Europejskiej został poszerzony i wzbogacony o oferty zza granicy. Kolejny rok pośrednictwo pracy korzystało z bazy ofert EURES.

Do asystenta Powiatowego Urzędu Pracy w Staszowie w roku 2007 zgłosiło się z prośbą o pomoc 168 osób poszukujących pracy w krajach europejskich. Tutejszy urząd w ramach sieci EURES posiadał 331 ofert pracy.

W celu lepszego rozpropagowania działań Europejskiej Sieci Zatrudnienia, asystent EURES prowadzi m.in. spotkania z osobami bezrobotnymi w trakcie szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy w Klubie Pracy. Ideą przewodnią takich przedsięwzięć była promocja służb EURES, zwiększenie mobilności zawodowej pracowników z Polski w krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Okręgu Gospodarczego oraz zapoznanie zainteresowanych z aktualnymi ofertami pracy.

Należy zauważyć, że wyjazdami do pracy poza granice kraju w większości zainteresowani są mężczyźni w wieku 20 – 50 lat z wykształceniem zawodowym lub średnim, a także osoby nie posiadające żadnych kwalifikacji zawodowych. Największą popularnością cieszą się oferty pracy z branży budowlanej oraz rolnictwie.

Największą barierą w realizowaniu ofert pracy w ramach sieci EURES jest brak znajomości języków obcych. Analizując oferty pracy w krajach europejskich, trzeba podkreślić fakt, iż w większości tych ofert wymagana jest znajomość języka angielskiego w stopniu komunikatywnym.

Niestety blisko 75% kandydatów nie zna języka angielskiego, natomiast tylko 5% określa znajomość języka jako dobrą. Umiejętność tę deklarują w większości osoby młode, bez doświadczenia w wykonywaniu pracy w danym zawodzie, natomiast pracodawcy najczęściej poszukują specjalistów z odpowiednimi uprawnieniami oraz doświadczeniem zawodowym.

Dane wskazują również, że ponad 70% zarejestrowanych w bazie EURES nie zna żadnego języka obcego, a tylko nieliczni, bo zaledwie 5% poszukujących pracy za granicą deklaruje znajomość więcej niż jednego języka obcego, przy czym znajomość drugiego określa jako słabą.

Przeszkodą w mobilności kandydatów do pracy za granicą obok problemów językowych są również różnice w kwalifikacjach akademickich i zawodowych, polegających głównie na nieuznawaniu na rynkach europejskich kwalifikacji zdobytych w Polsce. Największym zainteresowaniem cieszyły się oferty pracy z Wielkiej Brytanii, głównie w branży budowlanej i przemysłowej (murarz, hydraulik, spawacz, stolarz, brukarz), branży gastronomicznej (kucharz, kelner); z Irlandii - w branży budowlanej, przemysłowej (spawacz, murarz), branży spożywczej (rzeźnik – wykrawacz), branży handlowej (sprzedawca), z Holandii w branży budowlanej, przemysłowej (spawacz, elektryk).

Dużym mankamentem pracy asystenta jest nadal brak informacji zwrotnej, dotyczącej ilości osób, które podjęły zatrudnienie za pośrednictwem służb EURES. Bardzo często pracodawcy kontaktują się bezpośrednio z kandydatami, nie informując o wyniku rekrutacji doradców EURES.

IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie staszowskim

(T- II/P-4)

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w oparciu o stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w 2007 roku wskazuje, że:

- 479 zawodów to zawody nadwyżkowe - 83,1 %,
- 10 zawodów możemy uznać za zrównoważone - 1,7 %,
- 87 zawodów to zawody deficytowe - 15,1 %.

W stosunku do wyników z roku poprzedniego można zauważyć zmiany na korzyść zawodów deficytowych i zrównoważonych. Liczba zawodów nadwyżkowych zmniejszyła się o ponad 5 %.

Najwyższy (maksymalny) deficyt siły roboczej wśród bezrobotnych w omawianym okresie (brak bezrobotnych w poszukiwanych na rynku pracy zawodach) wystąpił w 48 zawodach, tj. w 8,3% ogólnej liczby wykazanych zawodów. Był to m.in. animator kultury, operator sprzętu komputerowego, asystent bankowości, statystyk, inżynier geodeta, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej, specjalista ds. organizacji i rozwoju transportu,...

Wśród zawodów wykazanych w raporcie zaledwie 10 to zawody zrównoważone - wykazujące równowagę na rynku pracy. Stanowiły one zaledwie 1,7% ogólnej liczby zawodów reprezentowanych przez zarejestrowanych bezrobotnych. Zawodami zrównoważonymi były m.in. specjalista ds. rachunkowości, specjalista ds. ubezpieczeń, asystentka stomatologiczna, intendent, sprzedawca, monter izolacji budowlanych,...

Zawody nadwyżkowe z kolei osiągnęły liczbę 479, stanowiąc 88,1% ogólnej liczby rozpatrywanych zawodów. Były to m.in. zawody: inżynier budownictwa, specjalista ochrony środowiska, fizjoterapeuta, pielęgniarka, analityk finansowy, specjalista ds. marketingu i handlu, pedagog, technik mechanik, technik handlowiec,...

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie staszowskim wg dużych grup zawodowych (T- II/P-5)

W rankingu 27 dużych grup zawodów – nadwyżka wystąpiła w 18 grupach, stanowiąc 66,7% ogólnej liczby grup (spadek o 19% w stosunku do roku poprzedniego). Deficyt odnotowano w 7 dużych grupach, dając 25,9% ogółu

dużych grup zawodowych (wzrost o 15,2%). Spośród wszystkich dużych grup zawodów, dwie możemy uznać za zrównoważone, wykazujące równowagę na rynku pracy.

Najwyższe wskaźniki intensywności nadwyżki (deficytu) wg dużych grup zawodów:

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Ranking*
1.	31	Średni personel techniczny	Zawody nadwyżkowe
2.	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	
3.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	
4.	22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	
5.	63	Leśnicy i rybacy	
6.	12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	
7.	82	Operatorzy i monterzy maszyn	
8.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	
9.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	Zawody zrównoważone
10.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	

			Zawody deficytowe
11.	42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	
12.	33	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	
13.	41	Pracownicy obsługi biurowej	

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie staszowskim wg elementarnych grup zawodowych (T- II/P-6)

W rankingu elementarnych grup zawodowych wg kodu czterocyfrowego nadwyżka występuje w 185 grupach zawodów reprezentowanych przez bezrobotnych, stanowiąc tym samym 76,1% wszystkich grup zawodów.

Deficyt zawodów występuje w 50 grupach elementarnych, tj. 20,6% wszystkich grup. Siedemnaście z nich osiągnęło maksymalną wartość wskaźnika intensywności deficytu, tzn. w danym zawodzie pojawiły się oferty pracy, natomiast nie było osób rejestrujących się, posiadających dany zawód. Tę grupę reprezentują m.in. przewodnicy turystyczni, szlifierze narzędzi i polerowania metali, operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich, ładowacze nieczystości, statystycy, spedytorzy. Na podstawie analizy danych za okres 2007 roku można również zauważyć, że w dobrej sytuacji na rynku pracy byli też bezrobotni reprezentujący następujące grupy zawodów:

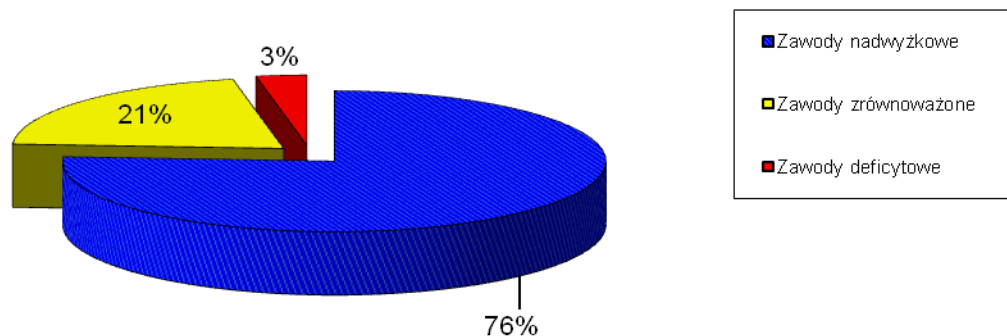
- Pracownicy obsługi biurowej (kod 4191) – ponad 21 miejsc pracy na każdego zarejestrowanego bezrobotnego
- Księgowi (kod 3432) - 13 miejsc pracy na jednego bezrobotnego
- Sekretarki (kod 4111) – ponad 12 miejsc pracy na bezrobotnego w danej grupie zawodowej.

Większych problemów ze znalezieniem zatrudnienia nie mieli również nowo rejestrujący się bezrobotni z 8 zrównoważonych grup elementarnych, stanowiących

3,3% ogólnej liczby omawianych grup zawodowych. Do zawodów wykazujących równowagę na rynku pracy należą m.in.:

- Monterzy izolacji (kod 7134)
- Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi (kod 2413)
- Organizatorzy turystyki (kod 3414)
- Sprzedawcy i demonstratorzy (kod 5221)
- Formowacze wyrobów szklanych (kod 7322).

Struktura zawodów w powiecie staszowskim w roku 2007

W tym miejscu należy ponownie podkreślić, że wykazane w aneksach statystycznych mierniki przyjmują wartości, które niejednokrotnie zakłócają obraz stanu faktycznego na lokalnym rynku pracy.

Podstawowym problemem, z którym boryka się urząd na co dzień jest znaczna niespójność pomiędzy stosowanym w myśl „Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz jej stosowania” przez PUP nazewnictwem zawodów, a nazewnictwem stosowanym w praktyce przez szkoły i uczelnie wyższe.

Podobnie, zawody wskazywane przez pracodawców w świadectwach pracy znacznie odbiegają od w/w klasyfikacji. Z tego też powodu pracownicy urzędu rejestrujący bezrobotnych nierzadko muszą nadawać zawodom kody o charakterze pokrewnym, biorąc pod uwagę rodzaj wykonywanej pracy.

Zniekształcenia danych wynikają zapewne również z niedoskonałości „klasyfikacji zawodów i specjalności”.

Rozbieżności pomiędzy danymi statystycznymi a stanem rzeczywistym na rynku pracy spowodowane są także sytuacjami, kiedy oferta pracy zgłoszona zostaje do urzędu w zawodzie o innej nazwie niż nazewnictwo zastosowane przez szkołę lub uczelnię na świadectwie bądź dyplomie zarejestrowanej osoby bezrobotnej.

Tym samym, na precyzję danych statystycznych wpływa fakt, że nie wszyscy pracodawcy zgłaszają do urzędu wolne miejsca pracy, jak również nie wszyscy bezrobotni podejmujący zatrudnienie informują o tym fakcie właściwy urząd pracy.

4. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie staszowskim (T- II/P-7)

Analizując stosunek liczby bezrobotnych w danej dużej grupie zawodów wg kodu dwucyfrowego, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tej samej grupie zawodów według stanu na koniec grudnia 2007 roku, należy stwierdzić, że najwyższe długotrwałe bezrobocie generowane jest na terenie naszego powiatu w następujących dużych grupach zawodów:

- Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (kod 33),
- Kierownicy małych przedsiębiorstw (kod 13),
- Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów (kod 42),
- Kierownicy dużych i średnich organizacji (kod 12),
- Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (kod 91).

Najniższe z kolei wskaźniki długotrwałego bezrobocia obserwuje się w przypadku bezrobotnych z dużych grup zawodowych:

- Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia (kod 22),
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych (kod 21),
- Średni personel techniczny (kod 31).

5. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie staszowskim (T- II/P-8)

Analizując stosunek liczby bezrobotnych w danej grupie elementarnej wg kodu czterocyfrowego zawodów, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tej samej grupie zawodów według stanu na koniec roku 2007 należy podkreślić, że najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W=1,00$) na terenie naszego powiatu występuje w przypadku 34 grup elementarnych, stanowiąc 15,7% ogólnej ich liczby.

Niższe wskaźniki ($0 < W < 1$) występują w 122 grupach elementarnych, tj. 56,2% ogółu grup.

Długotrwałego bezrobocia ($W=0,00$) nie generują natomiast bezrobotni reprezentujący 61 omawianych grup zawodów, stanowiąc 28% omawianych elementarnych grup zawodowych.

6. Bezrobotni oraz ich struktura wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie staszowskim (T- II/P-9) (T- II/P-9a)

Na przestrzeni ostatnich lat obserwujemy w kraju intensywne zmiany zachodzące w gospodarce i sytuacji ekonomicznej wielu przedsiębiorstw. Dotyczy to wprowadzania nowych technologii i kierunków rozwoju, powstawania nowych zawodów, zmian w polityce kadrowej firm, a tym samym nowych rosnących oczekiwań pracodawców wobec swych pracowników. Wymagania te dotyczą nie tylko szeroko rozumianych kwalifikacji zawodowych, ale i praktycznych umiejętności, doświadczenia oraz mobilności zawodowej. Istotne w coraz większym stopniu okazują się predyspozycje osobowe pracownika, jego gotowość do kształcenia ustawicznego i zdobywania nowych kwalifikacji, motywacja oraz elastyczność. Niestety znaczną część osób zatrudnionych wciąż charakteryzuje brak sprecyzowanych planów zawodowych, niska kreatywność, postawa roszczeniowa i zbyt mała elastyczność.

Odzwierciedleniem tego zjawiska są dane statystyczne rynku pracy, określające rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy rejestrującego się bezrobotnego. Spośród 5 659 bezrobotnych zarejestrowanych do końca 2007 roku,

przed rejestracją pracowało 3 891 osób, stanowiąc tym samym 68,8% ogólnego napływu do bezrobocia. Z analizy danych statystycznych wynika, że największe bezrobocie generowały następujące wg sekcji PKD rodzaje działalności:

- Budownictwo - 832 bezrobotnych, tj. 21,4%
- Przetwórstwo przemysłowe- 820 bezrobotnych, tj. 21,1%
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne- 683 bezrobotnych, tj. 17,6%.
- Handel hurtowy i detaliczny - 666 bezrobotnych, tj. 17,1%.
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 302 bezrobotnych, tj. 7,8%.

Najmniej osób zarejestrowało się po ustaniu pracy w następujących sekcjach PKD:

- Rybactwo - 1 bezrobotny, tj. 0,03%
- Działalność nie zidentyfikowana – 12 bezrobotnych, tj. 0,3%
- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników- 26 bezrobotnych, tj. 0,7%.

Na koniec omawianego okresu w ewidencji pozostawało 3 195 osób pracujących przed rejestracją, stanowiąc 73,8% stanu bezrobocia w powiecie staszowskim.

Analizując posiadane dane statystyczne dotyczące rozkładu najwyższego generowanego bezrobocia wg stanu na koniec 2007 r., należy wskazać, że podobnie najwyższe wartości występują w następujących rodzajach działalności:

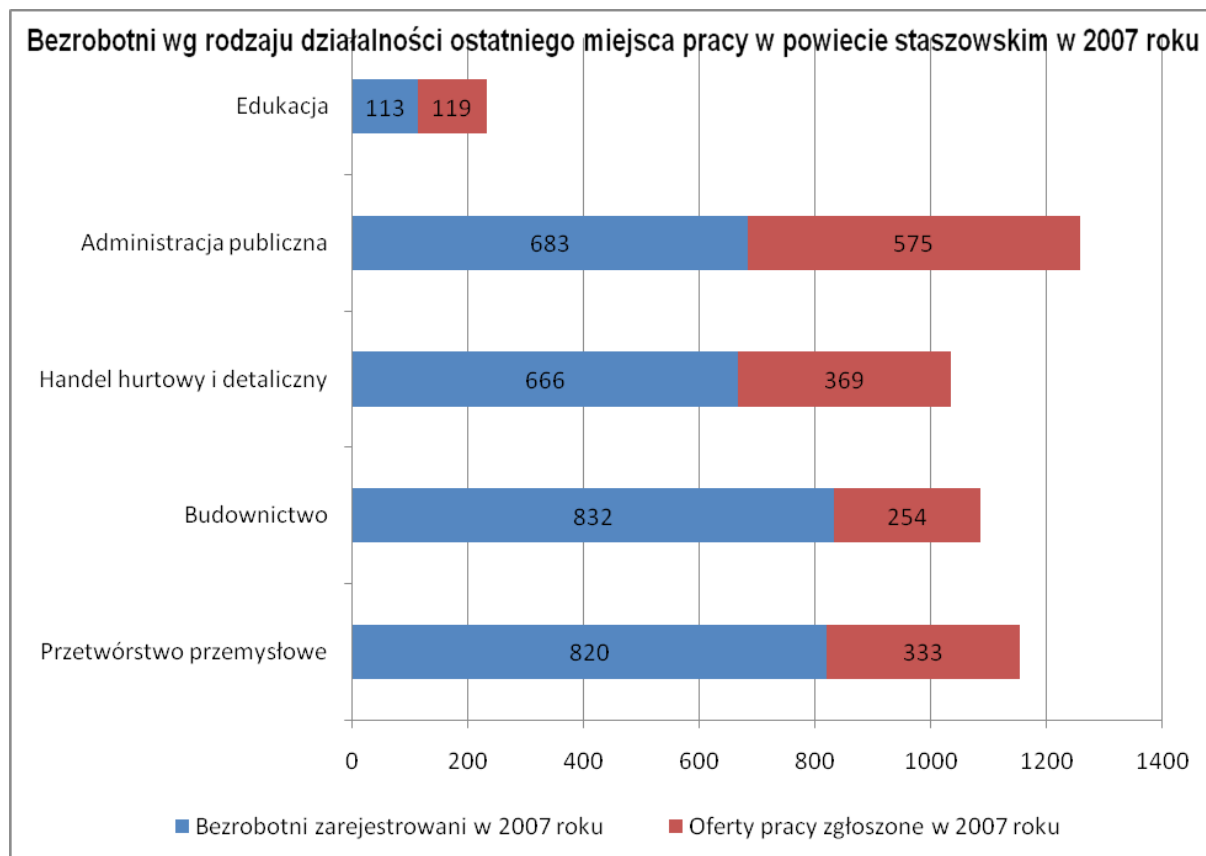
- Przetwórstwo przemysłowe- 684 bezrobotnych, tj. 21,4%
- Handel hurtowy i detaliczny - 612 bezrobotnych, tj. 19,2%
- Budownictwo- 595 bezrobotnych, tj. 18,6%
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne - 536 bezrobotnych, tj. 16,8%
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 190 bezrobotnych, tj. 5,9%.

W roku 2007 zgłoszono i pozyskano łącznie 2 108 wolnych miejsc pracy. Do najliczniejszych należały oferty z następujących sekcji PKD:

- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne - 575 ofert pracy, tj. 27,3% ogółu zgłoszonych wolnych miejsc pracy

- Handel hurtowy i detaliczny – 369 ofert, tj. 17,5%
- Przetwórstwo przemysłowe – 333 oferty, tj. 15,8%
- Budownictwo- 254 oferty, tj. 12,0%
- Edukacja – 119 ofert, tj. 5,6%.

Porównując w/w dane z danymi z roku ubiegłego należy zwrócić uwagę na znaczny wzrost ilości ofert głównie w branży budowlanej - o 181 ofert więcej, edukacji - o 47 więcej, administracji publicznej – o 284 więcej niż w roku 2006.

Interesującym zjawiskiem, które można tu zaobserwować jest fakt, że najwięcej wolnych miejsc pracy pochodziło z sekcji administracji publicznej, handlu, budownictwa i przetwórstwa przemysłowego, które to sekcje jednocześnie generowały wysoki napływ bezrobotnych wg rodzaju ostatniego miejsca pracy. Wskazuje to zatem na niezmiennie fluktuacyjny charakter zatrudnienia w tych działach gospodarki.

Sytuacja taka, w przypadku zwłaszcza sekcji administracji publicznej, czy też edukacji wywołana jest także faktem umożliwienia osobom bezrobotnym skorzystania z form wejścia na rynek pracy na zasadach aktywizacji zawodowej, tj.

stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy bądź prac interwencyjnych. Szanse takie stwarzają głównie lokalne jednostki samorządowe.

7. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie staszowskim ze względu na wskaźnik szansy uzyskania ofert (T- II/P-10)

Analiza rankingu zawodów wg kodu dwucyfrowego (liczba bezrobotnych i oferty pracy w danej grupie zawodów) wskazuje, że najmniejszy problem z uzyskaniem zatrudnienia posiadają bezrobotni reprezentujący m.in. wyróżnione ze względu na wysoki wskaźnik szansy uzyskania oferty następujące duże grupy zawodowe – pracownicy obsługi biurowej (kod 41), nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (kod 33), pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (kod 91), robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (kod 93).

Mniejsze z kolei szanse na zatrudnienie (wskaźnik zerowy) posiadają bezrobotni z takich m.in. grup zawodowych, jak ogrodnicy (kod 62), rolnicy (kod 61), rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby (kod 64), leśnicy i rybacy (kod 63).

W obliczu trudnej sytuacji na rynku pracy i małych szans na znalezienie zatrudnienia, głównie przez osoby bezrobotne o niskich kwalifikacjach, pomocnym okazuje się być organizowanie przez urząd szkoleń zawodowych. Umożliwiają one bezrobotnym, których kwalifikacje są niewystarczające do pozyskania pracy lub posiadają zawód deficytowy zdobycie nowych uprawnień i umiejętności zawodowych, bądź doskonalenie i podwyższanie posiadanych już kwalifikacji. Działania takie znacznie zwiększają szanse osób poszukujących pracy na uzyskanie odpowiedniego zatrudnienia.

W roku 2007 ze szkoleń zawodowych skorzystało 301 osób bezrobotnych. W omawianym okresie największym zainteresowaniem cieszyły się szkolenia w zawodzie kierowcy. Na kursy prawa jazdy kat. C, E lub D skierowano łącznie 83 osoby, co stanowiło 27% ogółu przekwalifikowanych osób.

Równie dużym zainteresowaniem bezrobotnych, głównie ze względu na zapotrzebowanie rynku pracy, cieszyły się kierunki z zakresu obsługi sprzętu ciężkiego, budowlanego i drogowego. Na w/w szkolenia skierowano 67 osób, co stanowiło 22% ogółu szkolonych osób. Do kursów związanych z branżą budowlaną

możemy zaliczyć również specjalistyczne kursy spawalnictwa w której to dziedzinie przeszkolone zostały 33 osoby - 11%.

Analizując kwalifikacje osób bezrobotnych, korzystających w roku 2007 z w/w formy wsparcia, okazuje się że 11% stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, 32% osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, 35% z zasadniczym zawodowym, natomiast 22% nie posiadało żadnego zawodu, z czego 12% posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące, zaś 10% wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne.

Należy podkreślić, iż największym powodzeniem cieszą się szkolenia, które kończą się zdobyciem określonych uprawnień zawodowych. Były to m.in. operator maszyn ciężkich, kierowca, spawacz, operator wózka jezdniowego. Zjawisko to jest ściśle związane z dostrzegalnym w ostatnich latach rozwojem na rynku pracy branży budowlanej, a w związku z tym zapotrzebowaniem na pracowników z w/w uprawnieniami. Niestety, większość ofert pracy, a tym samym zapotrzebowanie na określone szkolenia dotyczą głównie zawodów typowo męskich, co odzwierciedla się w danych statystycznych dotyczących korzystania ze szkoleń przez bezrobotne kobiety. Na ogólną liczbę 301 przeszkolonych osób tylko 54 to kobiety, dając zaledwie 18% ogółu opisanych osób.

W wyniku podwyższenia bądź zmiany kwalifikacji ponad 50% bezrobotnych podjęło odpowiednie zatrudnienie.

8. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie staszowskim ze względu na wskaźnik szansy uzyskania ofert (T- II/P-11)

Analiza rankingu elementarnych grup zawodów wg kodu czterocyfrowego wskazuje, że szansę na uzyskanie zatrudnienia posiadają bezrobotni reprezentujący 134 grupy zawodowe, co stanowi 55,1% ogólnej liczby omawianych grup. Największe, bo maksymalne wskaźniki wykazano w 3 grupach elementarnych -1,2%, tj. pracownicy archiwów, animatorzy kultury i lekarze weterynarii.

Spośród 243 grup elementarnych w 109 grupach zawodów nie wpłynęły do urzędu żadne zgłoszenia o wolnych miejscach pracy, stanowiąc 44,9% ogólnej liczby omawianych grup.

V. WNIOSKI

Na koniec roku 2007 można powtórzyć spostrzeżenia i wnioski z poprzedniego okresu sprawozdawczego, mówiące o tym, że wyniki przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie są w stanie ściśle i precyzyjnie określić rzeczywistej skali zjawiska w przedmiotowym zakresie. Jest to z pewnością spowodowane między innymi nie zgłaszaniem przez pracodawców do urzędu wszystkich aktualnych wolnych miejsc pracy. Ponadto należy brać również pod uwagę fakt, że coraz więcej bezrobotnych może być sklasyfikowanych w wielu zawodach, a w momencie sporządzania sprawozdań statystycznych - zawarci są w systemie ewidencji komputerowej pod jednym kodem zawodu. Duże zmiany zachodzące na rynku pracy mogą powodować, że dana osoba posiadająca kilka zawodów reprezentuje w danym czasie zarówno zawód nadwyżkowy jak i deficytowy, z tym że tylko jeden z nich będzie uwzględniony w statystyce rynku pracy i niniejszym opracowaniu.

Strukturę zawodową bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Staszowie charakteryzuje przewaga zawodów związanych z tradycyjnymi dziedzinami gospodarki. Potwierdza to przeprowadzony ranking zawodów, który uwidacznia, że popyt na określone grupy zawodów generowany jest przez aktualne tendencje występujące na lokalnym rynku pracy, emigracje ludności do pracy w krajach europejskich oraz przemiany w gospodarce, które z kolei wymuszają powstawanie nowych zawodów, wpływając jednocześnie na spadek lub zanik zainteresowania zawodami istniejącymi, z czasem tracącymi rację bytu. Opracowanie to wykazało, że w ogólnym zestawieniu zawodów dominują zawody nadwyżkowe, które znacznie przewyższają liczbę zawodów deficytowych charakteryzujących się niedoborem zasobów ludzkich nad podażą pracy. W związku z tym przed przyszłymi pracownikami będą stawiane wymagania dotyczące elastyczności zawodowej oraz elastyczności edukacyjnej w celu nabywania nowych kwalifikacji.

Osoby bezrobotne w obliczu zmieniającego się rynku pracy, rosnących oczekiwań pracodawców i powstawania nowych zawodów coraz częściej borykają się z problemem dostosowania zawodowego. Ich kwalifikacje są nierzadko

nieadekwatne do potrzeb pracodawców lub szybko się dezaktualizują, umiejętności zawodowe są niewystarczające, dokonali błędnego wyboru zawodu, nie wiedzą jaki zawód wybrać lub też nie potrafią określić swych predyspozycji do podjęcia własnej działalności gospodarczej.

Z takimi problemami zgłaszają się do doradcy zawodowego bezrobotni bez względu na kwalifikacje zawodowe. Oczywiście jest, że dylemat wyboru zawodu dotyczy w szczególności młodzieży bez kwalifikacji, zaś problem przekwalifikowania dotyczy osób, które w zawodzie wyuczonym mają niewielkie szanse na podjęcie pracy na lokalnym rynku.

Z danych lidera klubu pracy wynika, że najpopularniejszym i często jedynym wśród osób bezrobotnych sposobem poszukiwania pracy jest korzystanie z ofert zgromadzonych w PUP. Mając jednak świadomość, iż oferty dostępne w urzędzie stanowią jedynie niewielki odsetek wszystkich pojawiających się na rynku ofert pracy, można wysunąć przypuszczenie, że osoby wykazujące deficyt umiejętności poszukiwania pracy pomimo odpowiednich do oczekiwań pracodawcy kwalifikacji tej pracy nie znajdują. Szanse na znalezienie zatrudnienia zależą zatem w dużym stopniu nie tylko od posiadanych kwalifikacji zawodowych, umiejętności, predyspozycji, doświadczenia i mobilności zawodowej, ale również dogłębnej znajomości metod szukania pracy, umiejętności przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz autoprezentacji. Pracodawca ocenia przecież szeroko rozumiane predyspozycje zawodowe i osobowe kandydata, jego gotowość do nauki i zdobywania nowych kwalifikacji, motywację oraz elastyczność. Tymczasem znaczną grupę osób bezrobotnych charakteryzuje brak sprecyzowanych planów zawodowych, postawa roszczeniowa, zbyt mała elastyczność i brak aktywności w samodzielnym poszukiwaniu pracy.

Znaczna część bezrobotnych, zwłaszcza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych zarejestrowanych w urzędzie pracy po raz pierwszy charakteryzuje się nieznajomością lokalnego rynku pracy, jego wymogów i szczegółowych oczekiwań pracodawców wobec pracownika, co znacznie utrudnia im aktywne i skuteczne poszukiwanie zatrudnienia.

Z tego powodu istnieje konieczność objęcia tej grupy bezrobotnych i poszukujących pracy szczególnym wsparciem, polegającym na określeniu ich planów zawodowych, oczekiwań wobec przyszłej pracy, określeniu możliwości podnoszenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, jak również zapoznaniu z możliwymi formami wsparcia w wejściu na rynek pracy. Wskazana jest również aktywizacja zawodowa młodych ludzi na drodze zajęć warsztatowych, podczas których mają oni szansę poznania metod

szukania pracy, zasad pisania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą.

W tym celu systematycznie organizowany jest nabór osób bezrobotnych na zajęcia warsztatowe zarówno w ramach poradnictwa grupowego, zajęć aktywizacyjnych, jak również szkolenia w Klubie Pracy. Z zajęć tych korzystają bardzo chętnie osoby młode, świadome swej trudnej sytuacji na rynku pracy, bez względu na poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe.

Dzięki określeniu klientów urzędu pod kątem nie tylko posiadanych kwalifikacji zawodowych ale także ich poziomu motywacji do pracy łatwiejsze będzie udzielanie im pomocy w wejściu na rynek pracy. Możliwość poznania osoby bezrobotnej ze względu na jej predyspozycje zawodowe i osobowościowe będzie miał podczas kontaktu z klientem głównie pośrednik pracy i doradca zawodowy.

Rosnące wymagania pracodawców w stosunku do pracowników powodują, że posiadanie odpowiednich kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia zawodowego może okazać się niewystarczające do otrzymania pracy. Coraz częściej zwracana jest uwaga na motywacje kandydata, jego cechy charakteru i typ osobowości. Pracodawca chętniej zatrudnia osobę odpowiedzialną, rzetelną, uczciwą i lojalną.

ANEKS STATYSTYCZNY

1. T- I/P-1 - Bezrobotni wg zawodów w powiecie staszowskim
2. T- I/P-1a – Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie staszowskim
3. T- I/P-2 – Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie staszowskim
4. T- I/P-2a – Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych
5. T- I/P-3 – Oferty pracy wg zawodów w powiecie staszowskim
6. T- I/P-3a – Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie staszowskim
7. T- I/P-4 – Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie staszowskim
8. T- I/P-5 – Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie staszowskim
9. T- I/P-6 - Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie staszowskim
10. T- I/P-7 – Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie
11. T- I/P-8 - Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie
12. T- I/P-9 – Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie staszowskim
13. T- I/P-9a – Struktura bezrobotnych i ofert pracy wg PKD w powiecie staszowskim
14. T- I/P-10 – Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie staszowskim w I półroczu 2006 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania pracy

15. T- I/P-11 - Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie staszowskim w I półroczu 2006 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania pracy.